

Αλώβητη πέρασε η Τουρκία την αξιολόγηση του Δεκεμβρίου, σύμφωνα με την ευρωβουλευτή Ελένη Θεοχαράου, η οποία φοβάται μήπως δοθεί η Κύπρος ως ένα από τα ανταλλάγματα που θα πάρει η Άγκυρα για να δεχθεί την ειδική σχέση αντί την πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο ναός της Δημοκρατίας της ΕΕ είναι η Ευρωβουλή

Έχει απαντήσει στα κρίσιμα προβλήματα ή μήπως η ενωμένη Ευρώπη είναι για τα ανώδυνα; Εάν δεν είχε απαντήσει στα δύσκολα να μην έχετε καμιά αμφιβολία ότι θα κατέρρεε. Και το έχει αποδείξει ειδικά επί γαλλικής Προεδρίας ότι μπορεί να διαχειριστεί μεγάλες κρίσεις, όπως ήταν αυτή του καλοκαιριού του 2008 στον πόλεμο Ρωσίας και Γεωργίας. Η ΕΕ ενεργεί ως το σημείο που εμείς οι κράτη-μέλη της επιτρέπουμε να ενεργεί και οι διάφορες εξαρτήσεις ή αλληλεξαρτήσεις της με τις ΗΠΑ. Η ΕΕ δεν είναι κάτι αόριστο. Για τη λήψη των αποφάσεων ψηφίζουν και ευρωβουλευτές και οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων. Συνεπώς, όταν μιλούμε για την ΕΕ και τις απαντήσεις στα προβλήματά της και στις καινότητες της, αναφερόμαστε στους ίδιους τους εαυτούς μας.

Η Ευρωβουλή και με τη Συνθήκη της Λισαβόνας θα εξακολουθεί να είναι ο πιο αδύναμος κρίκος από τα τρία όργανα; Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είναι ο πιο δημοκρατικός της ΕΕ, αφού είναι ο μόνος θεσμός του οποίου τα μέλη εκλέγονται απευθείας από το λαό. Η ΕΕ είναι ένας πρωτογενής διεθνής Οργανισμός και με τη Συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύεται ο νομοθετικός και θεσμικός του ρόλος αφού διορίζονται οι τομείς στους οποίους το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει δικαίωμα συναπόφασης. Δηλαδή, το Συμβούλιο δεν μπορεί να νομοθετήσει χωρίς να συνδράλλει με την Ευρωβουλή και χωρίς η Ευρωβουλή να δώσει τη σύμφωνη γνώμη της.

Διπλή η ζημιά από την αξιολόγηση της Τουρκίας

ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΧΑΡΟΥΣ: Πέρασε αλώβητη από Ευρωπαϊκό Συμβούλιο-Δεν γίνεται καθορισμός επαναξιολόγησης

Πώς είδατε την απόφαση της ΕΕ για την αξιολόγηση της Τουρκίας; Η Τουρκία πέρασε αλώβητη από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο. Στο τελικό κείμενο δεν υπάρχουν ούτε επιπρόσθετες κυρώσεις ούτε επιπτώσεις επί της Τουρκίας. Η μονομερής δήλωση της Κυβέρνησης αναφέρεται σε αυτονόμητα δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τα έξι κεφάλαια... επί των οποίων η Κυβέρνηση έχει θέσει κριτήρια και προϋποθέσεις με την απειλή να ασκήσει βέτο, τα τέσσερα είναι ήδη μπλοκαρισμένα. Ενέργειας, Πολιτισμού-είναι γνωστό εδώ και καιρό ότι θα το μπλοκάρουμε, λόγω της καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς στα κατεχόμενα-της Δικαιοσύνης και της Ελευθέρης Δικαστικής Εργαζομένων. Ποιο κόστος προκαλούμε στην Τουρκία; Νομίζω ότι ο κόσμος δεν κοιροϊδεύεται. Ούτε καν νέο ορόσημο για μια νέα αξιολόγηση δεν πέτυχε η Κυβέρνηση. Δεν γίνεται καν καθορισμός νέας αξιολόγησης τον Ιούνιο όπως ζήτησε ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ. Η αξιολόγηση παραπέμπεται στην ετήσια έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Οκτώβριο του 2010 όπως γίνεται συνήθως. Η ζημιά είναι διπλή: Από τη μια η Τουρκία προχωρεί χωρίς προβλήματα προς την ένταξη και από την άλλη στο Κυπριακό εδραϊώνει την θέση της για λύση συνομοσπονδίας. Την πε-

«Οι ενέργειες της Κυβέρνησης ήταν νόθευτες, ασύντακτες και ελλειμματικές»

ρασμένη βδομάδα χάσαμε μια ευκαιρία και η ευθύνη ανήκει αποκλειστικά στον πρόεδρο, ο οποίος απέφυγε να δώσει τη μάχη έστω και την υστάτη στιγμή στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 10ης και 11ης Δεκεμβρίου και να το χειριστεί προσωπικά αναλαμβάνοντας και την ευθύνη.

Οι ενέργειες που έκανε η Κυβέρνηση Χριστόφια... ήταν νόθευτες, ασύντακτες και ελλειμματικές. Δεν ξεκαθαρίσαμε τι θέλουμε το Δεκέμβριο. Δηλώσαμε ότι θα αποφασίσουμε στο παρά πέντε. Και τώρα δεν γνωρίζουμε ούτε εμείς ούτε οι εταίροι μας τι θέλουμε. Σας έχω ήδη πει ότι δεν δίδεται απάντηση στην τουρκική προπαγάνδα ότι βρισκόμαστε κοντά σε λύση και ότι δεν θα πρέπει να τιμωρηθεί η Τουρκία. Η Τουρκία δεν έχει κόστος στην ΕΕ. Πώς θα υποχωρήσει και πώς θα γίνει διαλλακτικότερη στο Κυπριακό εάν δεν πληρώσει κόστος για την ασυνέπεια και αδιαλλαξία της;

Ποιες άλλες ενέργειες θα μπορούσαν να γίνουν; Θα έπρεπε από το Σεπτέμβριο να καταστήσουμε σαφές ότι θα παγώσουμε μονομερώς την τουρκική ενταξιακή πορεία ασκώντας βέτο σε κάθε προσπάθεια ανοίγματος ή κλεισίματος οποιαδήποτε κεφαλαίου. Έτσι οι πιέσεις θα κατευθύνονταν προς την Τουρκία για να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, εάν ήθελε να προχωρήσει η ενταξιακή της πορεία. Και θα προέρχονταν και από τους ένθερμους θιασώτες της τουρκικής έντα-

ξης. Αντιθέτως, λόγω της όλημης και ελαττής στάσης μας, οι πιέσεις στο τέλος στράφηκαν πάνω μας για να μην ζητούμε κυρώσεις και για να μην δημιουργηθεί πρόβλημα με τις συνομιλίες κλπ. Στο τέλος παρουσιάσαν προσέχδια απαρτάδεκα Βρετανοί και Σουηδοί που αφαιρούσαν ακόμη και τα δικαιώματα των μικρών βέτο για μας δώσουν το αυτονόητο. Έτσι, χωρίς να καταβάλει οιονδήποτε κόστος η Τουρκία, εμείς πανηγυρίζουμε. Την οικιών ημών εμπιμπραμένων, ημείς άδομεν...

Πώς ασκείται η πολιτική στις Βρυξέλλες; Σε δύο κυρίως επίπεδα. Το ένα είναι στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το οποίο ζούμε καθημερινά ως ευρωβουλευτές. Το άλλο είναι των λοιπών θεσμών της ΕΕ, όπως είναι η Επιτροπή και το Συμβούλιο. Στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για να παράγεις πολιτική, πρέπει να εφευρίσκεις τα κατάλληλα κλειδιά, δηλαδή να συσχετίζεις με ευρωβουλευτές που έχουν θέσεις και κύρος, από διάφορες αντιπροσωπείες και πολιτικές ομάδες, με τους οποίους θα πρέπει να συνεργάζεσαι. Ταυτοχρόνως, επιβάλλεται η επαφή με αξιωματούχους και τεχνοκράτες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του

Συμβουλίου. Για να παράγεις πολιτική πρέπει να ξέρεις εσύ τι θέλεις και να έχεις ξεκάθαρες και συγκεκριμένες τοποθετήσεις για να μπορούν να σε κατανοούν οι άλλοι. Η παραγωγή πολιτικής στις Βρυξέλλες είναι μια σύνθετη διαδικασία. Για να φτιάσεις ακόμη και σε αυτό, που ονομάζουμε συμβιβασμό, θα πρέπει να είσαι διεκδικητικός ακόμη και μαξιμαλιστής, χωρίς, όμως, ακρότητες. Διαφορετικά, στη διαπραγμάτευση και στο συμβιβασμό θα πάρεις λιγότερα από ό,τι επιδιώκεις ή μπορεί ακόμη και να βγεις και ζημιωμένος. Μπορεί να διακριθεί ένας ευρωβουλευτής ανάμεσα στους επακόσμιους τόσους; Ναι, εάν είσαι συνεπής, έχεις προσωπικότητα και όρεξη για δουλειά, εάν δεν είσαι θύμα ενός επαρχιωτικού κόμπλεξ μπορείς να διακριθείς, διότι δεν κρίνεσαι από το από πού είσαι αλλά από το πώς συμπεριφέρεσαι, δεν κρίνεσαι από το αν μιλάς πολύ αλλά από το τι λες, και αν έχεις απόψεις για τα μείζονα προβλήματα της ανθρωπότητας. Βεβαίως και από το αν κατέχεις τις θεματικές με τις οποίες ασχολείσαι. Εάν έχεις σοβαρό και με-

σωμένο πολιτικό λόγο, εάν παράγεις έργο και αν κατανοήσεις ότι το Κυπριακό είναι μεν το κύριο θέμα που μας απασχολεί, αλλά η καταξίωση προκύπτει και από μια πλούσια πολύ-θεματική δράση, που αφορά ζητήματα όλης της ΕΕ, τότε σε υπολογίζουν και σε σεβονται.

Πώς θα χαρακτηρίζατε το κλίμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου; Υπάρχουν φορές που το κλίμα είναι καλό, θετικό και άλλες, που μπορεί να είναι συγκρουσιακό. Συνεπώς, είμαστε καταδικασμένοι να συζητούμε, παρά τις διαφορές μας, κατά τρόπο «πολιτισμένο» μέχρι να βρούμε τον κοινό παρονομαστή. Κάποτε απογοητευόμαστε από το χαμηλό επίπεδο των συζητήσεων, αλλά παίρνω κουράγιο όταν οι συζητήσεις είναι ανεπαρκείς. Αυτή είναι η ομορφιά της δημοκρατίας, χωρίς όμως όλοι ισότιμοι.

Ποια η σχέση σας με τους άλλους πέντε Κύπριους ευρωβουλευτές; Άριστος. Προσπαθούμε ο καθένας από μόνος του και όλοι μαζί να προωθήσουμε και να υπερασπιζόμαστε τα συμφέροντα της Κύπρου και να τα προσαρμόζουμε με εκείνα των λοιπών εταίρων. Βεβαίως, ο καθένας έχει τις δικές του απόψεις και διαφορετικές θέσεις και ιδεολογίες, προσωπικές και του κόμματός του. Με καλή θέληση όλα μπορούν να πάνε καλά. Πρέπει να σεαφτόμαστε θετικά.

Υπάρχει στενή συνεργασία με τον ΔΗΣΥ για τα τεκταινόμενα στις Βρυξέλλες ή είστε κάπως αυτόφωτοι; Ο ΔΗΣΥ ανήκει στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα (ΕΛΚ) και εδώ ενεργούμε μέσα σε αυτό το πλαίσιο. Στη διαμόρφωση των θέσεων του ΕΛΚ έχει συμβάλει και ο ΔΗΣΥ. Εμείς στις Βρυξέλλες επί τη βάση των κοινών αρχών και αξιών του ΕΛΚ και της ΕΕ θέτουμε τις δικές μας πινελιές και προσωπικές σφραγίδες ο καθένας. «Κάπως αυτόφωτος» δεν ήμουν ποτέ. Είχα και έχω πάντοτε ξεκάθαρες απόψεις και τις καταθέτω με παρηγοσία. Στον ΔΗΣΥ ο κάθε πολιτικός έχει την δυνατότητα να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του και προσωπικά δεν θα μπορούσα ποτέ να είμαι σε ένα χώρο όπου θα έπρεπε να βγάλω άδεια για να μιλήσω. Αν αυτό συνιστά για σας την έννοια του «αυτόφωτος», τότε δεσθείτε την απάντησή μου. Ωστόσο για μένα η έννοια της πεφωτισμένης προσωπικότητας είναι πολύ ευρύτερη. Το πόσο φως εκπέμπει κάθε κόμμα εξαρτάται από την ευρύτητα των ιδεών που διακινεί και όχι από το αν όλοι όσοι ακολουθούν την πεπατημένη των κυπριακών δεδομένων θέλουν τις ανεξάρτητες φωνές ως αιρετικές και εκτός γραμμής και τις αποκλείουν από τον δημόσιο διάλογο. Υπάρχουν από τη μια πλαίσια δράσης και από την άλλη πολιτικές και άλλες προσωπικές απόψεις τις οποίες, εάν ο πολιτικός δεν τολμά να τις λείπει είναι καλύτερα να καθίσει σπύτι του. Τα κόμματα δεν είναι στρατιωτικό σύστημα ολοκληρωτικού τύπου με πειθαρχημένους και άβουλους φαντάρους. Οι εποχές που αποφασίζεις ο εις και μόνος έχουν περάσει ανεπιστρεπτή. Πιστεύω στους ενεργούς πολίτες και στους ενεργούς πολιτικούς. Και είμαι αντίθετη με τις μαριονέτες. Είναι καρκινώματα της υγιούς σκέψης και της δημοκρατίας. Και πολεμά τα καρκινώματα και ως πολιτικός και ως γιατρός και ως άνθρωπος.

Ανυσυγχώ μήπως δοθεί η Κύπρος για αντάλλαγμα

Πόσο και πώς θα καθορίσει την ΕΕ η Συνθήκη της Λισαβόνας; Θα δούμε. Δεν εκτιμώ ότι έχει γίνει κάτι το εντυπωσιακό. Έχουν παρθεί κάποιες αποφάσεις για κάποια ουσιαστικά βήματα, όπως το γεγονός ότι το Συμβούλιο θα έχει πρόεδρο κάθε 2 1/2 χρόνια, θα έχουμε ύπατο εκπρόσωπο στα θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και ένα Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με αναβαθμισμένες εξουσίες. Το ζητούμενο για μένα δεν είναι η έγκριση της Συνθήκης αλλά η εφαρμογή της, επιτυχώς, καθώς και αν οι Ευρωπαίοι πολίτες γνωρίζουν το πώς θα λειτουργήσει και πώς θα τους επηρεάσει. Εκτιμώ ότι η συντηρητική πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών αγνοεί και πιστεύω ότι στο θέμα αυτό η ΕΕ αποτυγχάνει, διότι δεν κάνει κοινωνούς των αποφάσεων της και της λειτουργίας της τους πολίτες. Υπό την απειλή νέων αδιεξόδων, μετά από τα δύο όχι της Γαλλίας και της Ολλανδίας, η Συνθήκη σε όλες τις χώρες πλιν της Ιρλανδίας εγκρίθηκε με συνοπτικές διαδικασίες, χωρίς επαρκή διάλογο και ενημέρωση και χωρίς την ενεργό συμμετοχή του πολίτη.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που θα αντιμετωπίσει; Η καταστροφή του περιβάλλοντος και οι επιπτώσεις της, καθώς και η ένταξη της Τουρκίας στην ΕΕ ως πλήρες κράτος ή με το καθεστώς της ειδικής σχέσης. Είναι δυο πολύπλοκα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά και θρησκευτικά ζητήματα που θα προκαλέσουν μετακινήσεις πληθυσμών και δημιουργία σύνθετων προβλημάτων συναφών με τη συνοχή της ΕΕ. Η Τουρκία, εάν ενταχθεί, θα δημιουργήσει ένα νέο κοινωνικό, οικονομικό, πολιτικό, θρησκευτικό και κοινωνικό χάρτη ακόμη και κρίση στην ΕΕ. Εάν πάλι δεν ενταχθεί στην ΕΕ ως πλήρες κράτος μέλος θα υπάρξει ο κίνδυνος κρίσης, διότι κανείς δεν ξέρει πώς θα αντιδράσουν οι ΗΠΑ σε μια τέτοια εξέλιξη και οι χώρες που για τα δικά τους συμφέροντα θέλουν διακώων την Τουρκία στην ΕΕ. Μπορεί πάντως να βουλευτεί και η ίδια η Τουρκία από τη μη ένταξη της στην ΕΕ. Αυτό που φοβάμαι είναι μήπως δοθεί η Κύπρος ως ένα από τα ανταλλάγματα που θα πάρει η Άγκυρα για να δεχθεί την ειδική σχέση αντί την πλήρη ένταξη.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση περνά κρίση; Ναι, κρίση κοινωνική, ηθική και οικονομική. Θα σας μιλήσω μόνο για την τελευταία, για τα υπόλοιπα χρειάζομαι πολύ χρόνο. Η οικονομική κρίση είναι έντονη, όχι μόνο στους δείκτες της οικονομίας, αλλά και στην καθημερινή ζωή. Αναζητά πρακτικές μορφές λύσης και μέτρα που θα τη βοηθήσουν να ανακάμψει σταδιακά και σταθερά ως το 2011. Και είναι τυχερή η Κύπρος που εντάχθηκε στην ΟΝΕ και δεν ακούσαμε το ΑΚΕΛ, διότι η λίρα θα είχε υποτιμηθεί και θα είχαμε έναν ακόμη πονοκέφαλο να αντιμετωπίσουμε πέραν του δημοοικονομικού ελλείμματος, το οποίο για την Κύπρο βρίσκεται στο 3,5% όπως εκτιμώ η ΕΕ και υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσει το 6% επί του ΑΕΠ το 2010. Το ελλειμματικό αυτό το οποίο θα κληθεί να πληρώσει ο πολίτης δεν είναι αποτέλεσμα μόνο της οικονομικής κρίσης, αλλά και της κακής δημοοικονομικής διαχείρισής από την Κυβέρνηση, που δίδει πολλές φορές την εντύπωση πως στόχος της είναι πρώτο να οικοδομηθεί ένα ισχυρό ΑΚΕΛ, αντί μια ισχυρή οικονομία και ένα ισχυρό κράτος. Εκτιμώ ότι, εάν δεν το προσέξει αυτό το σημείο, θα αποτελέσει και την ακίλλιο πτέρνα της Κυβέρνησης.

Με σταυρωμένα τα χέρια δεν υπάρχει ελπίδα

Πώς είναι μια συνθησιμένη μέρα σας στις Βρυξέλλες; Αγώνας δρόμου στην κυριολεξία από επιτροπή σε επιτροπή, από πολιτική ομάδα σε συναντήσεις, εκδηλώσεις, συζητήσεις. Είναι κουραστικές οι μέρες στην Ευρωβουλή. Πολλές φορές αφάνταστα κουραστικές, γεμάτες ένταση, που σου αφήνουν στο τέλος τη γλυκιά ικανοποίηση και περηφάνια της παραγωγής έργου.

Ποιο βρίσκετε πιο κουραστικό; Όταν είσαι υποχρεωμένος να ακούς αβυστακτες ελαφρόπτες, δημαγωγίες, πομφόλυγες, φληναφήματα, φανφάρες. Επίσης όταν μπλεκτώ σε συζήτηση με κάποιον ή κάποια που δεν μπορεί να δείξει επάνω στον χάρτη κατά πού πέφτει η Κύπρος και θέλει να έχει άποψη για το Κυπριακό. Μου έχει συμβεί μερικές φορές κυρίως με Πράσινους βουλευτές και βεβαίως αμέσως εγκαταλείπω τη συζήτηση. Κι ακόμη, όταν οι συζητήσεις ομιλούν για να μιλήσουν. Συμβαίνουν και αυτά στην Ευρώπη... Μην έχετε την ψευδαίσθηση ότι είναι ένας παραδεισένιος κόσμος. Δεν είναι βεβαίως ούτε και κόλαση.

Τυρίσατε την πόλη των Βρυξελλών; Δυστυχώς όχι. Το αεροδρόμιο, το σπιτάκι μου και το Κοινοβούλιο. Πολύ λίγα πράγματα. Δεν υπάρχει χρόνος. Ποια η σχέση της Βουλής μας τους ευρωβουλευ-

τές; Εκτιμώ ότι θα πρέπει να ενισχυθούν οι σχέσεις ευρωβουλευτών και Ευρωβουλής διότι με τη Συνθήκη της Λισαβόνας ενισχύεται ο ρόλος αμφοτέρων οπότε και ο τρόπος δράσης θα πρέπει να είναι πιο ενδεδειχμένος, ποιοτικός και αποτελεσματικός. Οι ευρωβουλευτές δεν είναι εύκολη η συνήθια διά ζώσης επικοινωνία με την κυπριακή Βουλή, δηλαδή με τους βουλευτές, λόγω της απουσίας μας στις Βρυξέλλες. Συνεπώς, εκτιμώ ότι θα πρέπει να βρούμε τρόπους καλύτερης συνεργασίας επιστρατεύοντας την τεχνολογία.

Ποια η συνεργασία της Κυβέρνησης με τους ευρωβουλευτές; Εμάς δεν μας ενημερώνει η Κυβέρνηση για τις ενέργειές της. Μαθαίνουμε από δεξιά και αριστερά τι γίνεται ή από ενημερωμένες φίλων κοινοτικών αξιωματούχων. Αληθές είναι ότι και στο προσκίnio και στο παρασκίnio κερδίζει η τουρκική προπαγάνδα ότι το Κυπριακό βρίσκεται σε τελική φάση επίλυσης δια των συνομιλιών' αυτό δεν θα πρέπει να επιβληθούν κυρώσεις επί της Τουρκίας, διότι εάν συμβεί κάτι τέτοιο θα διαταραχθεί το καλό κλίμα. Το αντιμετώπισαμε αυτό και εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Μακάρι να βρισκόμαστε κοντά σε λύση όπως όλοι θέλουμε και οι αποφάσεις της ΕΕ καθορίζουν. Δηλαδή λύση επί των αρχών της

ΕΕ που θα επανευνώσουν την Κύπρο. Πώς όμως είμαστε κοντά σε λύση όταν στις εργασίες της Μεικτής Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής Τουρκίας-ΕΕ ο κ. Μπαγιάς διευκρίνισε ότι η λύση θα είναι αυτή των δύο ονν ιδρυτικών κρατών;

Πολύ λίγα από όσα γίνονται στα ευρωπαϊκά σώματα φθάνουν στην Κύπρο. Παύ; Εννοεί ότι λίγα πράγματα φτάνουν στον πολίτη. Αυτό είναι ένα θέμα που πρέπει να δούμε και εμείς οι πολιτικοί, αλλά και τα ΜΜΕ που είναι ο αγωγός μεταφοράς των μηνυμάτων. Τα πράγματα αλλάζουν σιγά-σιγά και σε αυτό συμβάλλει η τεχνολογία και ειδικότερα το διαδίκτυο. Προσωπικά έχω κληθεί μόνο μία φορά στην τηλεόραση από τη μέρα της εκλογής μου την Ευρωβουλή. Αν αυτό είναι μία ένδειξη.

Να ελπίζει στην Ευρώπη ο κυπριακός λαός; Για να μπορεί να ελπίζει στην Ευρώπη θα πρέπει να πιστεύει και να σεβεται τον εαυτό του. Η Ευρώπη και ειδικότερα η ΕΕ είναι ένας χώρος στον οποίο για να κερδίσεις κάτι και για να ελπίζεις πρέπει να δώσεις μάχες. Με σταυρωμένα τα χέρια δεν μπορεί να γεννηθεί καμιά ελπίδα και καμιά Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να σε σώσει. Δεν μπορεί να κερδίσεις τον πρώτο λακνό αν δεν αγοράσεις λαχεία.